Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 21 stycznia 2021 r.*

Odwołanie – Dostęp do dokumentów instytucji Unii Europejskiej – Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 – Artykuł 10 – Odmowa dostępu – Skarga do Sądu Unii Europejskiej na decyzję Parlamentu Europejskiego odmawiającą dostępu do dokumentu – Ujawnienie dokumentu opatrzonego uwagami przez osobę trzecią po wniesieniu skargi – Umorzenie postępowania przez Sąd ze względu na utratę interesu prawnego – Naruszenie prawa

W sprawie C-761/18 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 3 grudnia 2018 r.,

**Päivi Leino-Sandberg**, zamieszkała w Helsinkach (Finlandia), którą reprezentowali O.W. Brouwer i B.A. Verheijen, advocaten, oraz S. Schubert, Rechtsanwalt,

strona wnosząca odwołanie,

popierana przez:

**Republikę Finlandii**, którą reprezentowała M. Pere, w charakterze pełnomocnika,

**Królestwo Szwecji**, które reprezentowały początkowo A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg i H. Eklinder, a następnie C. Meyer-Seitz, H. Shev i H. Eklinder, w charakterze pełnomocników,

interwenienci w postępowaniu odwoławczym,

w której drugą stroną postępowania był:

**Parlament Europejski**, który reprezentowały C. Burgos, I. Anagnostopoulou i L. Vétillard, w charakterze pełnomocników,

strona pozwana w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos i I. Jarukaitis (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: M. Bobek,

sekretarz: A. Calot Escobar,

* Język postępowania: angielski.

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2020 r.,

wydaje następujący

## Wyrok

1 W swoim odwołaniu Päivi Leino-Sandberg wnosi o uchylenie postanowienia Sądu Unii Europejskiej z dnia 20 września 2018 r., Leino-Sandberg/Parlament (T-421/17, niepublikowanego, zwanego dalej „zaskarżonym postanowieniem", EU:T:2018:628), w którym Sąd umorzył postępowanie w sprawie skargi mającej na celu stwierdzenie nieważności decyzji Parlamentu Europejskiego A(2016) 15112 z dnia 3 kwietnia 2017 r. (zwanej dalej „sporną decyzją") odmawiającej jej udzielenia dostępu do decyzji Parlamentu A(2015) 4931 z dnia 8 lipca 2015 r., skierowanej do Emilia De Capitaniego.

### Okoliczności powstania sporu

2 Wnosząca odwołanie, profesor prawa międzynarodowego i prawa europejskiego University of Eastern Finland (uniwersytetu wschodniej Finlandii), złożyła w ramach dwóch projektów badawczych dotyczących przejrzystości w rozmowach trójstronnych wniosek skierowany do Parlamentu o udzielenie dostępu do dokumentów tej instytucji. W tym kontekście wniosła ona konkretnie o udostępnienie jej decyzji Parlamentu Europejskiego A(2015) 4931 z dnia 8 lipca 2015 r. odmawiającej E. De Capitaniemu pełnego dostępu do dokumentów LIBE-2013-0091-02 i LIBE-2013-0091-03 [zwanej dalej „decyzją A (2015) 4931" lub „żądanym dokumentem"]. W decyzji tej Parlament odmówił w istocie E. De Capitaniemu dostępu do czwartej kolumny dwóch tabel sporządzonych w ramach trwających wówczas rozmów trójstronnych.

3 Wspomniana decyzja była przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej przez E. De Capitaniego, zarejestrowanej w sekretariacie Sądu w dniu 18 września 2015 r. pod numerem sprawy T-540/15. W międzyczasie E. De Capitani upublicznił ten dokument (zwany dalej „spornym dokumentem"), umieszczając go online na blogu.

4 W spornej decyzji Parlament odmówił wnoszącej odwołanie dostępu do żądanego dokumentu na tej podstawie, że skoro został on zakwestionowany przez adresata przed Sądem, a postępowanie sądowe jest nadal w toku, jego ujawnienie naruszyłoby ochronę postępowań sądowych przewidzianą w art. 4 ust. 2 tiret drugie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. 2001, L 145, s. 43).

5 Wyrokiem z dnia 22 marca 2018 r., De Capitani/Parlament (T-540/15, EU:T:2018:167), Sąd stwierdził nieważność decyzji A(2015) 4931.

### Postępowanie przed Sądem i zaskarżone postanowienie

6 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 lipca 2017 r. wnosząca odwołanie wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji. Republika Finlandii i Królestwo Szwecji wniosły o dopuszczenie ich do sprawy w charakterze interwenientów popierających żądania wnoszącej odwołanie.

7 W dniu 14 listopada 2017 r. w drodze środka organizacji postępowania przyjętego na podstawie art. 89 regulaminu postępowania Sąd zwrócił się do wnoszącej odwołanie o wskazanie, czy uznaje, że jej żądania zostały uwzględnione z uwagi na fakt, że mogła ona zapoznać się ze spornym dokumentem w Internecie. W dniu 27 marca 2018 r. odrębnym pismem złożonym w sekretariacie Sądu na podstawie art. 130 § 2 tego regulaminu postępowania Parlament złożył wniosek o umorzenie postępowania.

8 W dniu 20 kwietnia 2018 r. wnosząca odwołanie złożyła w sekretariacie Sądu uwagi w przedmiocie wniosku o umorzenie postępowania, zwracając się do Sądu o oddalenie tego wniosku.

9 W zaskarżonym postanowieniu Sąd umorzył postępowanie w przedmiocie skargi wniesionej przez wnoszącą odwołanie, jako że w następstwie ujawnienia spornego dokumentu w Internecie rzeczona skarga stała się bezprzedmiotowa. Sąd wykluczył zastosowanie orzecznictwa, zgodnie z którym skarżący może zachować interes w żądaniu stwierdzenia nieważności aktu instytucji Unii, by uniknąć sytuacji, w której podnoszona niezgodność z prawem tego aktu mogłaby powtórzyć się w przyszłości. Zdaniem Sądu odmowa udzielenia dostępu przez Parlament była specyficzna dla sprawy i miała charakter ad hoc.

## Żądania stron przed Trybunałem

10 W swoim odwołaniu wnosząca je wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego postanowienia;

– wydanie ostatecznego orzeczenia w sprawie;

– obciążenie Parlamentu kosztami postępowania i

– obciążenie interwenientów kosztami własnymi.

11 Republika Finlandii wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego postanowienia i

– przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania.

12 Królestwo Szwecji wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego postanowienia i

– wydanie ostatecznego orzeczenia w sprawie.

13 Parlament wnosi do Trybunału o:

– oddalenie odwołania i

– obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

**W przedmiocie odwołania**

14 Na poparcie odwołania wnosząca je podnosi dwa zarzuty. W zarzucie pierwszym zarzuca ona, iż Sąd uznał, że skarga stała się bezprzedmiotowa i że należy umorzyć postępowanie. W zarzucie drugim wnosząca odwołanie zarzuca, że Sąd orzekł, iż opublikowanie spornego dokumentu przez osobę trzecią spowodowało utratę przez wnoszącą odwołanie interesu prawnego.

***W przedmiocie zarzutu pierwszego***

*Argumentacja stron*

15 W zarzucie pierwszym, który zawiera dwa zarzuty szczegółowe, wnosząca odwołanie podnosi w istocie, że Sąd naruszył prawo, orzekając, iż opublikowanie spornego dokumentu w Internecie przez jego adresata spowodowało, że skarga w pierwszej instancji stała się bezprzedmiotowa.

16 Wnosząca odwołanie twierdzi, po pierwsze, że Sąd naruszył zasadę wynikającą z wyroku z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja (C-57/16 P, EU:C:2018:660), zgodnie z którą spór zachowuje swój przedmiot, jeżeli pomimo opublikowania żądanych dokumentów instytucja, która pierwotnie odmówiła dostępu do tych dokumentów, nie cofa swojej decyzji. W niniejszym zaś przypadku Parlament nie cofnął spornej decyzji.

17 Po drugie, wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, że zastosował zbyt surowe i nieprawidłowe kryterium, ograniczając się do zbadania, czy mogła ona „w sposób całkowicie zgodny z prawem" korzystać ze spornego dokumentu w następstwie jego opublikowania przez E. De Capitaniego na jego blogu. Skoro bowiem E. De Capitani sam wskazał, że opublikowana wersja żądanego dokumentu jest „wersją, w której podkreśli[ł] fragmenty i zamieści[ł] uwagi", to skarżąca podkreśla, że jej status badaczki zobowiązanej do poszanowania akademickich standardów jakości, obiektywizmu i etyki nakłada na nią obowiązek korzystania jedynie z informacji uzyskanych z autentycznych źródeł. Ponadto z celu rozporządzenia nr 1049/2001 nie wynika, że należy je interpretować w ten sposób, iż opublikowanie dokumentu przez osobę trzecią może zastąpić udzielony na podstawie tego rozporządzenia przez daną instytucję dostęp publiczny.

18 Rządy fiński i szwedzki popierają argumentację wnoszącej odwołanie i uważają, że przedmiot skargi nie przestał istnieć.

19 W szczególności rząd fiński zauważa, że zgodnie z jego wiedzą Trybunał nigdy nie uznał, że ujawnienie dokumentu przez osobę trzecią ma znaczenie dla oceny, czy interes skarżącego nadal trwa w sprawie dotyczącej stosowania rozporządzenia nr 1049/2001. Rząd ten podnosi ponadto, że sytuacje rozpatrywane w sprawach, w których zapadły postanowienie z dnia 11 grudnia 2006 r., Weber/Komisja (T-290/05, niepublikowane, EU:T:2006:381), oraz wyroki z dnia 3 października 2012 r., Jurašinović/Rada (T-63/10, EU:T:2012:516), i z dnia 15 października 2013 r., European Dynamics Belgium i in./EMA (T-638/11, niepublikowany, EU:T:2013:530), do których Sąd odniósł się w pkt 27 zaskarżonego orzeczenia, różnią się od sytuacji rozpatrywanej w niniejszej sprawie.

20 Ze swej strony Parlament wnosi o oddalenie pierwszego zarzutu odwołania.

21 Po pierwsze, Parlament podkreśla, że okoliczności faktyczne leżące u podstaw niniejszej sprawy i te, które doprowadziły do wydania wyroku z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja (C-57/16 P, EU:C:2018:660), są odmienne i że rozumowania, którym kierował się Trybunał w tamtym wyroku, nie można zastosować do tejże sprawy. Jedyne, co łączy ten wyrok i niniejszą sprawę, to okoliczność, że dana instytucja nie cofnęła spornej decyzji.

22 Po drugie, Parlament utrzymuje, że argument dotyczący standardów jakości i braku możliwości oparcia się przez pracownika akademickiego na badaniach prowadzonych w Internecie nie został podniesiony przed Sądem. Chodzi tu zatem o nowy zarzut, który rozszerza przedmiot sporu i który w następstwie należy odrzucić jako niedopuszczalny.

23 Ponadto Parlament zauważa, że Sąd nie stwierdził ani nawet nie zbadał, czy opublikowanie spornego dokumentu przez E. De Capitaniego mogło skutecznie zastąpić dostęp publiczny, lecz jedynie ocenił, czy wnosząca odwołanie mogła z niego skorzystać w sposób całkowicie zgodny z prawem dla celów swoich prac akademickich.

24 Poza tym, co się tyczy twierdzenia rządu fińskiego, zgodnie z którym wnosząca odwołanie nie mogła mieć pełnej pewności co do zgodności z prawem opublikowania i wykorzystania spornego dokumentu, Parlament podnosi, że nigdy nie wyraziła ona wątpliwości co do okoliczności, że E. De Capitani, adresat żądanego dokumentu, jest rzeczywiście osobą, która opublikowała sporny dokument. Parlament uważa, że nie ma żadnych wątpliwości w tej kwestii.

25 Wreszcie, Parlament podkreśla, że wbrew temu, co sugeruje rząd fiński, z orzecznictwa przytoczonego w zaskarżonym postanowieniu wynika, że Sąd określił ogólne kryterium, gdy orzekł, iż skarga o stwierdzenie nieważności decyzji o odmowie udzielenia dostępu do dokumentów stała się bezprzedmiotowa w przypadku, w którym dokumenty te zostały udostępnione przez stronę trzecią, jako że wnioskodawca może w istocie uzyskać do nich dostęp i korzystać z nich w sposób równie zgodny z prawem, jak gdyby uzyskał je w następstwie wniosku złożonego na podstawie rozporządzenia nr 1049/2001.

*Ocena Trybunału*

26 W zarzucie pierwszym wnosząca odwołanie, wspierana przez rządy fiński i szwedzki, twierdzi w istocie, że Sąd naruszył prawo w zakresie, w jakim orzekł, iż skarga stała się bezprzedmiotowa. Z jednej strony w pierwszym zarzucie szczegółowym podnosi ona, że ponieważ Parlament nie cofnął spornej decyzji, skarga zachowała swój przedmiot. Z drugiej strony w drugim zarzucie szczegółowym podnosi ona, że Sąd zastosował zbyt surowe i nieprawidłowe kryterium, ograniczając się do zbadania, czy mogła ona zgodnie z prawem korzystać ze spornego dokumentu w następstwie jego ujawnienia przez osobę trzecią w Internecie, w wersji opatrzonej uwagami i z podkreśleniami, podczas gdy jej status badaczki akademickiej wymaga od niej korzystania jedynie z informacji uzyskanych ze źródeł autentycznych.

27 Co się tyczy wskazanego w pkt 22 niniejszego wyroku zarzutu niedopuszczalności, dotyczącego tego, że drugi zarzut szczegółowy nie został podniesiony przed Sądem, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału umożliwienie stronie podniesienia po raz pierwszy przed Trybunałem zarzutu, którego nie powoływała ona wcześniej przed Sądem, oznaczałoby umożliwienie jej żądania od Trybunału rozstrzygnięcia sporu szerszego niż ten, który miał rozstrzygać Sąd. W ramach odwołania kompetencje Trybunału są zasadniczo ograniczone do badania dokonanej przez Sąd oceny podniesionych przed nim zarzutów. Jednakże argument, który nie został podniesiony w pierwszej instancji, nie stanowi nowego zarzutu, który jest niedopuszczalny na etapie odwołania, jeśli jest on jedynie rozszerzeniem argumentacji przedstawionej już w ramach zarzutu podniesionego w skardze przed Sądem (wyrok z dnia 10 kwietnia 2014 r., Areva i in./Komisja, C-247/11 P i C-253/11 P, EU:C:2014:257, pkt 113, 114 i przytoczone tam orzecznictwo).

28 W niniejszym przypadku należy zauważyć, że wnosząca odwołanie podniosła w istocie w pkt 3 przedstawionych przed Sądem uwag w przedmiocie wniosku o umorzenie postępowania, że nie można uznać, iż dokument został „opublikowany" jako taki, jeżeli został ujawniony w Internecie przez jednostkę, ponieważ takie ujawnienie nie jest porównywalne z dostępem udzielonym jej przez instytucję lub z jego publikacją przez tę instytucję.

29 W związku z tym, mimo że wnosząca odwołanie nie wskazała wyraźnie w pierwszej instancji, iż jej status badaczki zobowiązanej do poszanowania akademickich standardów jakości i obiektywizmu wymaga od niej korzystania jedynie z informacji uzyskanych z autentycznych źródeł, drugi zarzut szczegółowy dotyczący tego, że Sąd zastosował zbyt surowe i nieprawidłowe kryterium, opierając się na okoliczności, że wnosząca odwołanie mogła zgodnie z prawem korzystać ze spornego dokumentu po jego opublikowaniu przez osobę trzecią, stanowi rozszerzenie argumentacji przedstawionej przez nią przed Sądem.

30 W tych okolicznościach drugi zarzut szczegółowy podniesiony w ramach zarzutu pierwszego jest dopuszczalny.

31 Co się tyczy zasadności zarzutu pierwszego, należy zauważyć, że w pkt 27 zaskarżonego postanowienia Sąd przypomniał swoje orzecznictwo, zgodnie z którym „skarga o stwierdzenie nieważności decyzji o odmowie udzielenia dostępu do dokumentów stała się bezprzedmiotowa, gdy sporne dokumenty zostały udostępnione przez stronę trzecią, a wnioskodawca może mieć do nich dostęp i korzystać z nich w sposób równie zgodny z prawem, jak gdyby uzyskał je w następstwie wniosku złożonego na podstawie rozporządzenia nr 1049/2001”. Ponadto w pkt 28 tego postanowienia Sąd stwierdził, że orzecznictwo to ma tym większe zastosowanie w niniejszym przypadku, „jako że pełna wersja [spornego] dokumentu została udostępniona przez samego adresata dokumentu, wobec czego nie było żadnych wątpliwości, że strona skarżąca mogła wykorzystać go w całkowicie zgodny z prawem sposób dla potrzeb swojej pracy naukowej”.

32 Należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, biorąc pod uwagę przedmiot skargi, skarżący musi mieć interes prawny na etapie wniesienia skargi, i to pod rygorem odrzucenia skargi jako niedopuszczalnej. Zarówno przedmiot skargi, jak i interes prawny muszą istnieć, pod rygorem umorzenia postępowania, do momentu wydania orzeczenia sądowego, co oznacza, że skarga powinna w efekcie móc doprowadzić do poprawy sytuacji skarżącego (wyroki: z dnia 28 maja 2013 r., Abdulrahim/Rada i Komisja, C-239/12 P, EU:C:2013:331, pkt 61; z dnia 23 listopada 2017 r., Bionorica i Diapharm/Komisja, C-596/15 P i C-597/15 P, EU:C:2017:886, pkt 84, 85; z dnia 6 września 2018 r., Bank Mellat/Rada, C-430/16 P, EU:C:2018:668, pkt 50; a także z dnia 17 października 2019 r., Alcogroup i Alcodis/Komisja, C-403/18 P, EU:C:2019:870, pkt 24).

33 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, że nawet jeśli sporny dokument został ujawniony przez osobę trzecią, to Parlament nie cofnął formalnie spornej decyzji, wobec czego – wbrew temu, co orzekł Sąd w szczególności w pkt 27 i 28 zaskarżonego postanowienia – spór zachował swój przedmiot (zob. podobnie wyrok z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja, C-57/16 P, EU:C:2018:660, pkt 45 i przytoczone tam orzecznictwo).

34 W związku z tym w celu sprawdzenia, czy Sąd powinien był orzec co do istoty skargi, należy zbadać, zgodnie z orzecznictwem Trybunału przypomnianym w pkt 32 niniejszego wyroku, czy wnosząca odwołanie mogła jeszcze się powołać, pomimo tego ujawnienia, na interes prawny, co wymaga ustalenia, czy wnosząca odwołanie uzyskała wskutek tego ujawnienia pełne uwzględnienie jej żądań w odniesieniu do celów, które chciała osiągnąć, składając wniosek o udzielenie dostępu do danego dokumentu (zob. podobnie wyrok z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja, C-57/16 P, EU:C:2018:660, pkt 47).

35 Na wstępie należy zauważyć, że o ile jest prawdą, iż interes prawny, który musi istnieć do momentu wydania orzeczenia sądowego, pod rygorem umorzenia postępowania, stanowi warunek proceduralny niezależny od prawa materialnego mającego zastosowanie do istoty sporu, o tyle nie można go jednak oddzielić od tego prawa, ponieważ istnienie interesu prawnego ocenia się w świetle żądania materialnego, które zostało sformułowane w skardze wszczynającej postępowanie.

36 W tym względzie należy przypomnieć, że rozporządzenie nr 1049/2001, zgodnie z jego motywem 1, uwzględnia wyrażoną w art. 1 akapit drugi TUE wolę prawodawcy Unii, aby wyznaczyć nowy etap w procesie tworzenia coraz ściślejszego związku między narodami Europy, w którym decyzje podejmowane są z możliwie najwyższym poszanowaniem zasady otwartości i jak najbliżej obywateli (wyrok z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja, C-57/16 P, EU:C:2018:660, pkt 73 i przytoczone tam orzecznictwo).

37 Ten podstawowy cel Unii znajduje też odzwierciedlenie z jednej strony w art. 15 ust. 1 TFUE, który przewiduje w szczególności, że instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii działają z jak największym poszanowaniem zasady otwartości, zasady przewidzianej również w art. 10 ust. 3 TUE i w art. 298 ust. 1 TFUE, a z drugiej strony przez potwierdzenie prawa dostępu do dokumentów w art. 42 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (wyrok z dnia 4 września 2018 r., ClientEarth/Komisja, C-57/16 P, EU:C:2018:660, pkt 74 i przytoczone tam orzecznictwo).

38 W tej perspektywie rozporządzenie nr 1049/2001 ma na celu, jak wskazano w jego motywie 4 i art. 1, zapewnienie możliwie najszerszego publicznego dostępu do dokumentów instytucji (wyrok z dnia 1 lipca 2008 r., Szwecja i Turco/Rada, C-39/05 P i C-52/05 P, EU:C:2008:374, pkt 33).

39 W tym celu art. 2 rozporządzenia nr 1049/2001 przewiduje w ust. 1, że „[k]ażdy obywatel Unii, każda osoba fizyczna lub prawna zamieszkała lub mająca siedzibę w państwie członkowskim ma prawo dostępu do dokumentów instytucji, zgodnie z zasadami, warunkami i ograniczeniami wytyczonymi w niniejszym rozporządzeniu", i dodaje w ust. 4, że „[b]ez naruszenia art. 4 i 9 [tego rozporządzenia], dokumenty zostaną udostępnione opinii publicznej po otrzymaniu pisemnego wniosku lub bezpośrednio w formie elektronicznej lub poprzez rejestr".

40 Rozporządzenie to ustanawia zatem z jednej strony prawo, co do zasady, każdej osoby do uzyskania dostępu do dokumentów instytucji, a z drugiej strony obowiązek, co do zasady, instytucji w zakresie udzielenia dostępu do ich dokumentów.

41 Artykuł 4 wspomnianego rozporządzenia wymienia enumeratywnie wyjątki od prawa dostępu do dokumentów instytucji, na podstawie których instytucje te mogą odmówić dostępu do dokumentu, po to, aby jego ujawnienie nie prowadziło do naruszenia jednego z interesów chronionych przez tenże art. 4 (zob. podobnie wyrok z dnia 28 listopada 2013 r., Jurašinović/Rada, C-576/12 P, EU:C:2013:777, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).

42 Jeśli chodzi o art. 10 tego rozporządzenia, który dotyczy szczegółowych zasad dostępu do dokumentów w następstwie wniosku, to przewiduje on w ust. 1, że dostęp ten następuje „przez zapoznanie się z nimi na miejscu lub przez otrzymanie kopii, w tym, jeśli taka jest dostępna, kopii elektronicznej, zgodnie z preferencjami wnioskodawcy".

43 Ponadto należy zauważyć, że art. 10 ust. 2 rozporządzenia nr 1049/2001 przewiduje, iż „instytucja może wywiązać się ze swego obowiązku udostępnienia dokumentu poprzez poinformowanie wnioskodawcy, w jaki sposób uzyskać żądany dokument", lecz jedynie wówczas, „[gdy] dokument został już ujawniony przez rzeczoną instytucję i jest łatwo dostępny dla wnioskodawcy".

44 Tym samym, informując wnioskodawcę, w jaki sposób uzyskać żądany dokument, który został już ujawniony przez daną instytucję, instytucja ta wywiązuje się z ciążącego na niej obowiązku udzielania dostępu do tego dokumentu, tak jakby sama przekazała go bezpośrednio wnioskodawcy. Taka informacja stanowi bowiem istotny warunek wstępny dla potwierdzenia wyczerpującego charakteru, integralności i legalnego wykorzystania żądanego dokumentu.

45 Natomiast nie można uznać, że dana instytucja wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku udzielenia dostępu do dokumentu tylko dlatego, że dokument ten został ujawniony przez osobę trzecią i że wnioskodawca zapoznał się z nim.

46 W przeciwieństwie bowiem do sytuacji, w której dana instytucja sama ujawniła dokument, umożliwiając w ten sposób wnioskodawcy zapoznanie się z nim i skorzystanie z niego w sposób zgodny z prawem, a jednocześnie upewniając go co do wyczerpującego charakteru i integralności tego dokumentu, dokumentu ujawnionego przez osobę trzecią nie można uważać za dokument urzędowy lub za wyrażający oficjalne stanowisko instytucji w braku jednoznacznego potwierdzenia tej instytucji, że to, co zostało w nim ujęte, faktycznie pochodzi od niej i wyraża jej oficjalne stanowisko.

47 Gdyby uznać podtrzymywane przez Parlament i przyjęte przez Sąd stanowisko, dana instytucja zostałaby zwolniona z obowiązku udzielenia dostępu do żądanego dokumentu, mimo że nie zostałby spełniony żaden z przewidzianych w rozporządzeniu nr 1049/2001 warunków umożliwiających uchylenie się od tego obowiązku.

48 W związku z tym w sytuacji takiej jak w niniejszej sprawie, w której wnosząca odwołanie uzyskała jedynie dostęp do spornego dokumentu ujawnionego przez osobę trzecią, a Parlament nadal odmawia udzielenia jej dostępu do żądanego dokumentu, nie można uznać, że wnosząca odwołanie uzyskała dostęp do tego ostatniego dokumentu w rozumieniu rozporządzenia nr 1049/2001 ani że tym samym utraciła ona interes w żądaniu stwierdzenia nieważności spornej decyzji wyłącznie ze względu na to ujawnienie. Przeciwnie, w takiej sytuacji wnosząca odwołanie zachowuje rzeczywisty interes w uzyskaniu dostępu do uwierzytelnionej wersji żądanego dokumentu w rozumieniu art. 10 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, gwarantującej, że dokument ten pochodzi od tej instytucji i że wyraża on jej oficjalne stanowisko.

49 W konsekwencji Sąd naruszył prawo w pkt 27 i 28 zaskarżonego postanowienia, zrównując ujawnienie dokumentu przez osobę trzecią z ujawnieniem przez daną instytucję żądanego dokumentu w rozumieniu rozporządzenia nr 1049/2001 i stwierdzając w pkt 37 tego postanowienia, że należy umorzyć postępowanie w przedmiocie skargi wniesionej przez wnoszącą odwołanie na tej podstawie, że skoro dokument został ujawniony przez osobę trzecią, wnosząca odwołanie mogła uzyskać dostęp do tego dokumentu i skorzystać z niego w sposób równie zgodny z prawem, jak gdyby uzyskała go w następstwie uwzględnienia wniosku złożonego na podstawie tego rozporządzenia.

50 Z powyższego wynika, że należy uwzględnić pierwszy zarzut odwołania i uchylić zaskarżone postanowienie, bez konieczności badania pozostałych argumentów w ramach tego zarzutu oraz drugiego zarzutu odwołania.

## W przedmiocie wniesionej do Sądu skargi

51 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w razie uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli pozwala na to stan postępowania, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

52 W niniejszej sprawie, ponieważ Sąd uwzględnił wniosek Parlamentu o umorzenie postępowania bez zbadania skargi co do istoty, Trybunał uważa, że stan postępowania nie pozwala na wydanie orzeczenia. W związku z tym należy skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.

## W przedmiocie kosztów

53 Ze względu na to, że sprawa zostaje przekazana Sądowi do ponownego rozpoznania, rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

1) **Postanowienie Sądu Unii Europejskiej z dnia 20 września 2018 r., Leino-Sandberg/Parlament (T-421/17, niepublikowane, EU:T:2018:628), zostaje uchylone.**

2) **Sprawa zostaje przekazana Sądowi Unii Europejskiej do ponownego rozpoznania.**

3) **Rozstrzygnięcie o kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.**

Podpisy